

عنوان مقاله:

سازواری ها و فرآیندهای واجی در زبان فارسی و هندی از دیدگاه خان آرزو

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادب فارسی (نشریه سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز)، دوره 74، شماره 243 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

اسدالله واحد - استاد دانشگاه تبریز

محمد علی کرم فر - دانشجوی دکتر/ دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

عصر صفوی از دوره های مهم در تاریخ زبان و ادب فارسی است که آثار ذی قیمتی از شعرا و ادبای جغرافیای فرهنگی این دوره به یادگار مانده است. حوزه فرهنگی شبه قاره هند و آسیای مرکزی، در این عهد اهمیت بیشتری داشته و سهم دانشمندان هند در حوزه لغت، نقد و زبانشناسی، گاه بیشتر از ادیبان ایرانی بوده است. یکی از برجسته ترین چهره های ادبی شبه قاره، سراج الدین علی خان آرزوست که با و تصنیف بیش از بیست اثر، خدمات شایانی به ادب فارسی نموده است. مژم یکی از آثار ارزشمند اوست. آرزو در این کتاب در باب مسائل زبان شناسی، فرآیندهای واجی ابدال، قلب، کاهش و افزایش واجی و تصرفات ایرانیان در واژگان عربی و هندی سخن گفته است. او در نگارش این اثر به کتاب المزهر سیوطی نظر داشته است. آرزو از پیشگامان گستره زبان شناسی و جزء نخستین کسانی است که به سازواری میان زبان فارسی و هندی پی برده است. این اثر، فصولی درباره سازواری و توافق فارسی و عربی، فارسی و هندی و تفریس آمده و سازواری واژگان فارسی و هندی را از جهات گوناگون بررسی شده است و علاوه بر آن در سرتاسر این اثر، کلمات متعددی را به تناسب موضوعات مطرح شده، مثال می زند. در این مقاله نگارندگان برآنند که برای مخاطبان با غور در اثر یادشده، با طرح شواهد، چشم اندازی در زمینه سازواری های زبان فارسی و هندی ارائه دهند.

کلمات کلیدی:

دوره صفویه، شبه قاره، خان آرزو، مژم، سازواری فارسی و هندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1279947>

